

Budaörsi
Latinovits Színház

Szigligeti Ede – Vecsei H. Miklós – Kovács Adrián:

Liliomfi

Háttéranyag és tanítási segédlet pedagógusoknak

Készítette: Gyeskó Ágnes

Kedves Tanárnő és Tanár Úr!

Magyartanárként és osztályfőnökként is tudom, és aki próbálta, mind tudja, mekkora fáradság egy színházlátogatást megszervezni és előkészíteni. Ki kell választani a korosztálynak megfelelő darabot és előadást, esetleg előre meg is kell nézni, hogy megfelelő-e a színvonala a produkciónak. Gondolkodni kell azon is, beilleszthető-e és hogyan a tananyagunkba, akár az irodalom, akár pl. az emberismeret és etika tananyagba, vagy akár az osztály közösséggé formálódásának folyamatába. Meg kell rendelni a jegyeket, a jegyek árát össze kell szedni, persze, el is kell menni a jegyekért, a szülőkkel egyeztetni, az utazást megszervezni, különösen akkor bonyolult ez a feladat, ha másik településre kell elmennünk. Ha későn érünk haza, egyeztetni a többi kollégával, hogy ne feleltessék a tanulókat és még más, itt fel nem sorolt teendők. Így nem meglepő, ha arra már kevés idő és energia jut, hogy előkészítsük az élményt, és hogy a látottakat feldolgozni segítő órákat találjunk ki. Előadásainkhoz ezért készítünk olyan segédanyagokat, amelyek megkönnyítik azoknak a pedagógusoknak a munkáját, akik diákjaikkal ellátogatnak hozzánk.

Reméljük, hogy hasznosnak találják ezt a kezdeményezést, és szeretnénk, ha visszajelzéseket kaphatnánk Önöktől, hogyan váltak be a segédanyagok, sikerült-e az órákon kipróbálni, segítették-e a feldolgozást.

A Liliomfi az iskolai tananyagban

Az irodalom tananyagba 8. osztálytól minden évfolyamon beilleszthető a dráma. Egy-két vígjáték mindenképpen szerepel Moliere-től, ennek szerencsés magyar kiegészítése lehet ez a nagyon népszerű komédia, aminek az alaptörténete 2-3 mondatban összefoglalható. Az előadás mind a jellemkomikum (pl. Kamilla vagy Szilvai Tódor), mind a helyzetkomikum (pl. leskelődés a kis ajtó két oldalán, 2 ifjú Schwartz a fogadóban egyszerre) megértéséhez bőséges anyagot ad a diákoknak. Megtapasztalhatják, milyen a színpadi helycsere, szerepcsere ill. szerepjáték (Szellelmi Liliomfinak adja ki magát, Liliomfi ifjú Schwartznak) az információhiányból származó félreértés (Kányai Gyurit hiszi Szilvai gazdag és nemes unokaöccsének). Az előadás ezeken felül további színházi és nem színházi műfajokat, hagyományokat, játékmódokat is megidéz: bohóctréfa, burleszk, commedia dell'arte, népszínművek. A szórakoztatás olyan széles skáláján mozog, ami rendkívül színvonalas és élvezetes néhány órát ad a diákoknak, miközben egyszerre rengeteg ingert, élményt kapnak a színház működéséről, a színészi létezésről is. A színjátszásról magáról is szól az előadás. Ha nagyon figyelünk, az önfelelt kacagás mellett erről is tanulhatunk az előadásból 10. osztályban a reformkor tanításakor az időrendbe is illeszthető, hiszen a magyar színjátszás első éveiben játszódik a cselekmény, a vándorszíniészet romantikus korszakában. Az előadás a nyelvújításra is utal. Természetesen minden kor minden színészeréről szól a mű és az előadás is. A dráma tananyagba kézenfekvően illik ugyanezen okok miatt, továbbá számos lehetőséget nyújt a szöveg, ill. a dráma helyzetei a helyzetgyakorlatokra, arra, hogy a diákok elképzeljék, megrendezzék és eljátsszák azokat. A nyelvtan anyagban felhasználható a nyelvújítás tanításához, és sok archaikus szó stílusértékének a megmutatásához. Az etika tananyagban a generációk közötti konfliktusok témaköréhez javaslom. A műben az idősebb nemzedék kíván döntenit a fiatalabbak életéről, ami ellen az ifjak föllázadnak. Másrészt az öregedéshez való viszonyulás és az önismeret is problémaként jelentkezik a műben: Kamilla nem veszi tudomásul a saját korát és lehetőségeit: fiatalnak és tehetségesnek érzi magát, miközben már nem annyira fiatal, és bár lehet, hogy tehetséges, de más szerepekre, mint gondolta.

Néhány szó a szerzőről és a műről

Szigligeti földbirtokos családból származott, mérnöki végzettséget szerzett, mégis a színházzal kötelezte el magát egész életére. Színész majd színműíró, dramaturg, és igazgatója is lett a Nemzeti Színháznak. A 19. század leghíresebb szerzője és színházi szakembere volt, több, mint 100 darabot írt.

Legeza Ilona ismertetője a darabról:

„Nemcsak színháztörténeti kuriózumként, irodalmunk történetének poros, muzeális emlékeként kezelhetjük e vígjátékot, s így diákoknak, de minden irodalomkedvelőnek kellemes perceket szerezhet. A Liliomfi múlt századi drámatermésünknek egyik legtöbbet játszott, színpadról, filmről egyaránt népszerű darabja. A könnyed hangvételű játék középpontjában természetesen szerelmi bonyodalom áll, a fiatalok boldogságát azonban legfeljebb késleltetni tudják az események, megakadályozni nem. Az álöltözetek, a komikus vénkisasszony nevelőnő, a bogaras tudós nagybácsi a humor biztos forrásai, a szabad színésziélet pedig reformkori ízű lelkesedéssel ábrázoltatik. A történetben ott van a magyar társadalom valósága: Szilvai Gyulának a Liliomfi nevet kellett fölvennie, ha a megvetett színészi pályára akart menni.”

Ráhangelő feladatok a Budaörsi Latinovits Színház Liliomfi c. előadásához

1. Mit tudunk a vándorszínészekről?

Dolgozzatok csoportokban!

- Olvassátok el a szócikket és a dráma egy részletét, valamint nézzétek meg alaposan a rajzokat! Képzeljétek el, milyen életük lehetett a 19. század első felében a magyar színészeknek!
- Játszatok el egy kis jelenetet! Válasszatok a két lehetőség közül! Egy fiatal vándorszínésznek akar állni. Az apja A) le akarja beszélni különböző érvek segítségével B) kifejezetten megtiltja neki ezt a pályát a veszélyei és a kedvezőtlen társadalmi presztízse (erkölcsi elismertség, jó hírnév) miatt.

Vándorszínészet: a színtársulatok működésének az újkori hivatásos színjátszás kezdeti fokán kialakult formája Európában. Csak fokozatosan szűnt meg a 18. és 19. században, abban a mértékben, ahogy a városokban emelt színházépületekben állandó otthont és megélhetést találtak a színtársulatok. Magyarországon a színészet történetének a 18. század végétől a 19. század első harmadáig terjedő szakasza, amikor a magyar nyelv terjesztésével, az ízlés pallérozásának szándékával a lelkes társulatok egyik faluból vagy városból a másikba vándoroltak, és kocsiszínekben, pajtákban, összetákolt kocsmai színpadokon játszottak. Működésük nagyban hozzájárult a felvilágosodás gondolatainak terjesztéséhez és a nemzeti érzés felkeltéséhez. A vándorszínészet 1790-től, Kelemen László első magyar színtársulatának megalapításától bontakozott ki, s 1815 és 1837 között a magyar színjátszás egyetlen formája volt. (a *Színházi Kislexikon*, Bp., 1969. nyomán)

Részlet a dráma előhangjából:

„Akik tehát itt állnak Önök előtt, kedves Hölgyeim és Uraim és ismét csak Hölgyeim.. vándorszínészek, félhontalanok, bohócok, matracok és virágkötők, olyan nagy elődök nyomdokaiba próbálnak lépni, akik hittek a színházban. Szerelmi történet ez Hölgyeim és Uraim és ismét csak Hölgyeim, mégpedig az ember és a színház szerelméről. A forradalom előtti idő egy elszánt embere - Szigligeti Ede, e darab írója, 1834-ben bizonyára nem kevesebb elszántsággal kiáltotta oda anyjának: „Én theátrista leszek apa!” És állta is szavát. Csizmadiák csarnokában, kocsmák szállásán játszották Shakespeare-t, Schillert. A vándorszínészek kivert kutyák voltak, és félistenek. Nem véletlen, hogy oly nagy költőink, mint Katona, Arany, Petőfi egyre csak színésznek álltak, s mellesleg kirobbantottak egy forradalmat.”

2. Bohóctréfák és bürleszk

- a) Nézzetek meg, ha tehetitek, egy filmrészletet Az aranyláz c. filmből a YouTube-on! (Charlie Chaplin's eating his shoe= Chaplin a cipőjét eszi - összesen 2 perc 53 másodperc)! Ezután olvassátok el a Wikipédia szócikkét!

A *bürleszk* vagy *burlesque* az olasz *burla* („tréfa, móka”) szóból származik, többjelentésű fogalom, de ma leginkább olyan bohózatfajtát jelöl, amely képtelen helyzetekre, torzításokra, kiélezett helyzetkomikumokra épít. A hősök esetlenek, irreálisan viselkednek és ebből bonyodalmak adódnak. A bürleszkelemek végigkísérik az európai irodalmat, de csak a 19. század második felében terjedt el műfaji értelemben. A filmművészet – főként a némafilm korszakában – egyik leghatásosabb kifejezési formáját találta meg a filmbürleszkben (Chaplin, B. Keaton, Marx fivérek, Stan és Pan).

- b) Mit tartotok komikusnak a filmrészletben? Fogalmazzátok meg, miért érvényesek a szócikk állításai a részletre! Mik azok a sajátosságok a filmben, amelyekről esetleg nem olvastatok?
- c) Olvastatok-e vagy/és láttatok-e már ilyenfajta helyzetkomikumot megjelenítő művet? Gyűjtsetek, idézzetek föl ilyeneket! Tudtatok-e nevetni rajtuk? Szerintetek miért lehet szívből kacagni az ilyenfajta komikus jeleneteken? Mi a hatásuk titka?
- d) Jártatok-e cirkuszban, láttatok-e már bohócokat? Miért nevetnek az emberek a bohócokon (és Chaplinen)?

3. Népszínművek, commedia dell'arte, farce

- a) Elevenítsétek föl, mit tanultatok ezekről a műfajokról, amikor Moliere drámákat olvastatok közösen! Pókhálóábrával gyűjtsétek össze, ami eszetekbe jut! Ezután vegyétek igénybe az alábbi segítséget, tájékozódjatok az interneten is!

Commedia dell'arte (olasz. a művészet, a mesterség színjátéka): a XIV. századi Itáliában alakult ki, a népi gyökerű bohózat rögtönzésre épül, a színészek megbeszélte cselekmény alapján rögtönöznek; gyakran léptet fel állandó típusokat, pl. hoppon maradt öreg gavallér, szókimondó, okos szolga, egymásra találó szerelmesek.

Farce (fr. töltelék): olyan francia bohózat, amelyet a XIV-XV. században a misztériumok és moralitások betéteként adtak elő; rövid, komikus, gyakran trágár műfaj, nevetséges helyzetre vagy csattanóra épül, hősei negatív típusok (hiszékenység, képmutatás)

- b) Olvassátok el a népszínműről írt rövid ismertetőt! Ennek alapján és az a) feladatban foglalt műfajok alapján valamint a burleszkek és bohóctréfák hagyományait felelevenítve játsszátok el a Liliomfi egy kicsike jelenetét! A szöveget elég csak segítségképpen használni, nem kell szó szerint mondani. Annyi elemet használjatok föl a megadott műfajokból, amennyi jólesik. Tervezzétek meg, próbáljátok el, majd mutassátok meg egymásnak! A többi csoport mondjon véleményt a látottakról: állapítsa meg, melyik műfaj került túlsúlyba az előadásban!

A népszínmű szűkebb értelemben a 18–19. századok fordulóján Bécsben kialakult zenés színpadi műfaj (*Volksstück*), amely a *commedia dell'arte* egyes hagyományait felelevenítve, a korabeli osztrák satirikus bohózatok és tündérajátékok, és más műfajok jellemzőit, elemeit ötvözve a vidéki nép életét és jellegzetes figuráit mutatja be. Az érzelmes és vidám vidéki történetek dramaturgiája (cselekményvezetése) és dialógusai többnyire modorosak, hatásvadászok, jellemző a népies dal- és táncbetétek jelenléte. Magyarországon az 1840-es évektől volt közkedvelt színpadi műfaj, elsősorban Szigligeti Ede munkássága nyomán.

Értelmező feladatok az előadás megtekintése után

A 12 kicsi részletet a tanár eloszthatja a csoportok között, hogy gyorsabban menjen a feldolgozás.

1. A komikum fajtái a darabban és az előadásban

Dolgozzatok csoportokban!

- a) Olvassátok el a kis részleteket! Idézzétek föl magatokban az előadás ezen részeit! Döntsétek el, a komikum melyik fajtája ill. típusa jelenik meg bennük! Egy jelenetben többféle nevetségesség is előfordulhat. Segítségül néhány fogalmat megadunk: humor, ironia, satíra, groteszk, helyzetkomikum, jellemkomikum, nyelvi komikum.

Tudtatok-e nevetni az előadásban ezeken a mondatokon és jeleneteken?

- b) Volt-e esetleg valami zavaró dolog vagy nehézség, ami gátolta a megértéseteket vagy azt, hogy önfeledten tudjatok kacagni?
- c) A ráhangoló órán tanult ill. említett burleszk- és bohóctréfajellel hogyan érvényesült szerintetek az előadásban? Keressetek ezekre példákat! Miért választották az alkotók éppen ezeket a kifejezőeszközöket?
- d) Milyen jelleget adnak az előadásnak a komikum ezen eszközei és fajtái? Hogyan hatnak az értelmezésünkre? Másként: milyen világot teremtenek nekünk ezzel a szöveggel és játékmóddal az alkotók?

A)

KAMILLA: Pofessor Úr! Évek már, hogy nem láttuk. Mi szél fújta le hozzánk Örsőre? Remélem hozzánk száll, ugyé! Hol a kuplerája?

SZILVAI: Világért sem kavarnám föl állóvizét. A Fosótos Lámpás-hoz szálltam.

KAMILLA: Gratulálok! De azért sajnálom.

Különböző állathangok a háttérből. Szilvai dühösen kikiált, mire elhalkulnak.

SZILVAI: A lovam. Istállója esetleg van-é?

KAMILLA: No nézze, a lóról meg is feledkeztem... Intézkedem.

SZILVAI: Lóhalálában, ha kérhetem.

Kamilla mint egy ló üget el.

B)
KAMILLA: Megtetszett neki az Örsönkön állomásozó társulat, s abban bízok reménytelen, hogy egyszer majd ő játszhattja el Júlia szerepét, Dárdarázó Vili fajtalanzkodó drámájában.

C)
Énekelnek:
SZELLEMFİ: Falstaff nálunk nem zabál,/ Zörög a csontja,/ S koplal király: The King-/ Kong a gyomra.
ERZSI, ADOLFKA: Biceg a délceg Rómeó,/ Alakja fél félisteni,/ S nincs pénz Othellót,/ Csak csíkosra festeni.
KÖZÖS: Jaaaaj! - /Szegény theátrista/ Lelke, mint csillagos ég,/ De, ha pénz már nyista/ Pakol, s uccu, tovább mégy./Most utljára dalra, oszt balra!

D)
Az ajtó két oldalán
KAMILLA: Biztos szerénykedik, s nem mondja, mint kinek nyelvét csak ital oldja. Mert, hogy szeret az kutyaisten bocsá', de a színpadról is mindcsak rám nézett.
LILÍOMFI: Csak sejt valamit, hisz a színpadról is mindcsak rá néztem. Bár mellette terült el a mámi szatyortermete, s Ő lesütötte sötét szépszemét.
KAMILLA: Vajon itthon van-e? *(Az ajtóhoz közeledik)*
LILÍOMFI: Ez ő! *(Az ajtóhoz megy, mindketten egyszerre teszik szemeiket a kulcslyukhoz)*
KAMILLA: Ah! - itthon van - átnéz! *(Elugrik)*
LILÍOMFI: Fekete szem - ő az! - leskel - ő az - leskel - diadal! *(Sóhajt)*

E)
KAMILLA: Ki kérdezett?. Őt más hivatás várja. Már rég színésznő lettem volna, de hölgynek egyedül, oltalom nélkül, igen veszélyes ez a pálya, főképp ha szép s fiatal.
LILÍOMFI: Ó, a nagysád erényei teljes biztonságban vannak...

F)
SZILVAI: Így ukázba vetem: velem és áldottjő Kamilláddal kell utaznod.
SZELLEMFİ: Inkább színésznő leszek!
MARISKA: *(kiszól)* Ez az én szövegem! - Inkább színésznő leszek!

G)

SZILVAI *(haraggal)* : Szilvai professzor!

SZELLEMFİ: Tessék? Milyen? Szilva?

SZILVAI : Szilvai.

SZELLEMFİ: Nem kérünk szilvát!

...

SZILVAI: Alázatos szolgája! *(Igen udvariasan)* Bocsánat! Liliomfi úrhoz van szerencsém?

SZELLEMFİ: Van szerencséje kedves Epres Úr, ha úgy tetszik Szamóca, Szami!

SZILVAI: Liliomfi Úrhoz?

SZELLEMFİ: Személyesen monsieur Marmelád!

SZILVAI: Az úr Liliomfi?!

SZELLEMFİ: Csak nem ismer tán? No igen, ha megengedi: Én vagyok az apád!

H)

MARISKA: Á!

SZILVAI: Mi?

MARISKA: Mit mi?

SZILVAI: Hát, hogy Á!

MARISKA: Tilos az Á?

I)

SZELLEMFİ: S ha felismernek a színpadról? Korábbi szerepeidről? Merthogy ott volt ugye a Bernhardi ügy, a Vihar, a Bunda, aminél ugye nem volt jobb tolvajkomédia 77 óta az Ódryn.

LILÍOMFI: Felismernek? - Ettől most nem kell félnünk, drága Szellemfi, mhármint Zsán. No sphriccolj a konyhába, s hozd, amit adnak.

SZELLEMFİ: Zsanbalzsam.

J)

LILÍOMFI: Zsan! Tán megérkezett equipage-om! Gyorsan menjünk... Túrdefransz!

SZELLEMFİ: Egy tapodtat sem. Felingerelte az alvó oroszlán bajszát, most már ennem kell.

K)

KÁNYAI: No mi ez? Micsoda lárma ez? Mit sírsz te liba, itt a csirke!

ERZSI: Ah, jöjjön, édesapám... Azt mondta, hogy liba vagyok.

KÁNYAI *(sajnálkozón)*: Hát szoktam.

ERZSI: De ő.

L)

Párbajjelenet a fogadóban. Lövés eldördül.

KÁNYAI *(haldoklik)*: Hordja el magát, s mondja meg édesapjának, kit én nagyra becsülök, ha csak ily fiút tudott nevelni, jobb lett volna ha meg sem házasodik.

ERZSI: Ah, édesapám, csak folytassa, minden szava aranyat ér.

SZELLEMFİ: Opera!

Megoperálják Kányait, mindenféle tárgyakat szednek ki belőle.

LILÍOMFI: Csak apám equipage-ját ne küldtem volna vissza!

KÁNYAI: Ne búsuljék, majd elsegítjük, hogy lába nem éri.
ERZSI: Oh az én bátor édesapám!
KÁNYAI: Félédes.

Lehetséges megoldások:

A komikum fajtái: humor, irónia, szatíra, groteszk.

Eszközei: álarchaizáló nyelvhasználat (Évek már, hogy nem láttuk – névtő elhagyása) szójáték (lóhalálában etesse a lovakat, King-Kong a gyomra) aktualizálás a helység nevével (Őrső), mai filmekre, színházi előadásokra, irodalmi művekre (Tilos az Á a Micimackóból, de ez egyébként egy szórakozóhely neve is) és az egyik színész tényleges szerepeire való utalás, kiszólás a darab világából, helyzetkomikum, bürleszk elemek (Kányai "műtete"), félreértések, összekevert szólások. Általában a túlzás a fő komikumforrás. Tudatosan használja az előadás a bohóctréfa és a bürleszk eszközeit. Féktelen és gátlástalan "ökörködés" jellemzi a játékmódot, és a színészek mesterségbeli tudásának megmutatása kifejezett és látható cél.

2. feladat: A Színház önleleplezése

- Idézzétek föl, milyen a tere az előadásnak onnantól kezdve, hogy belépünk a nézőtérre vezető ajtón! Hová kerülünk? Miért éppen így helyezkedik el a nézőtér?
- Milyen jellegzetes díszletelemek és kellékek szerepelnek az előadásban? Értelmezzétek ezeket a tárgyakat!
- Mi a szerepe annak szerintetek, hogy a szünet is "bele van rendezve" az előadásba (zsíros kenyér kínálás, nótázás a zenészekkel).
- Idézzétek föl az előadás végét! Voltaképpen mi mindenről szól az utolsó jelenet? Segít a kis szöveg.

SZELLEMFI: A probléma csak az táti, hogy ez itt:

MARISKA: Színház.

KAMILLA

Hogy?

ADOLFKA

Színház.

SCHWARTZ

Was?

ERZSI

Színház.

KÁNYAI

Érzem, hogy nagy a feszültség, de közbeszólnék, hogy... basszus tényleg ez műbajusz!

EDE:

Én sem vagyok, ami.

SZILVAI

Most már terítsék a lapokat! Mi folyik itt?

LILJOMFI

Az van kedves bácsi, néni és megint csak bácsi, bárminek is hívják magukat, hogy az, ami magukat körülveszi, ez mind hamisítvány, nem valóság. Hulljon le a lepel, az öregúr éppúgy komédiás, ahogy a lánya, a falak sem igaziak...

SZELLEMFİ

A nézők sem.

ERZSI

Színház.

LILIOMFI

Úgy van. És minket hiába próbálnak ide vinni, oda adni, azért a végén az még mindig nagyon színház marad.

SCHWARTZ

Was?

SZELLEMFİ

Was was was? Az öregurat okolja, amiért nem hagyott minket játszani.

LILIOMFI

De látja, ha hagy, ha nem hagy, mi játszunk. Emlékszik, amikor azt mondtam magának pár évvel ezelőtt, hogy "én teátrista leszek". Én ezt komolyan gondoltam.

...

ADOLFKA

Az van mámi, hogy ezt érezni kell.

ERZSI

Fühlen Schwartzi!

LILIOMFI

De erre hagyunk egy kis időt.

MARISKA

Ízlelgetni.

...

SZILVAI

Éhen fogtok pusztulni!

Utószó:

'A színház egyáltalán nem apróság és nem is valami üres dolog. Olyan katedra ez, ahonnan sok jót lehet elmondani a világnak. Ha figyelembe vesszük, hogy egy egy alkalommal hatalmas tömeg fér oda be és hogy ez a tömeg, amelynek egyes tagjai semmiben sem hasonlítanak egymásra, hirtelen egyazon megrendülést élheti át, egyazon könnyre fakadhat és egyazon nevetésben törhet ki. A nevetés sokkal jelentősebb és mélyebb, mint gondolják. Nem az a nevetés, amelyet ideig-óráig tartó ingerültség, vagy a beteges epés hajlam, jellem szül, nem is az a könnyű nevetés, amely az emberek üres szórakoztatására, mulattatására szolgál - hanem az a nevetés, amely az ember derűs természetéből fakad. A lélek mélyén ott buzog a nevetés örök forrása, amely elmélyíti a tárgyat, élesen kidomborítja azt, amin csak úgy tovasiklanánk és amelynek átható ereje nélkül nem rémítené úgy meg az embert az élet kicsinysége és üressége.'

Lehetséges megoldások: az előadás a színházról magáról, a színészetéről is szól, sőt, talán arról szól leginkább. Ars poetica a mesterségről, a művészetéről és nemzedéki vallomás is. A kialakított tér egy megépített színház: jelmezek szanaszét, feliratok. Ugyanakkor a közönség belekerül a játékba, a kereszt alakú, pástyszerű színpad nem különül el látványosan a nézőktől. A díszletelemek, kellékek hangsúlyosan

stilizáltak, mű és játék minden: ajtó, ablak, papagáj. A színészek minduntalan kiszólnak a játékból, mutatják, hogy színházban vagyunk, ők színészek és semmi nem igazi. Ezt részben komikus hatáskeltésnek szánja az előadás, részben erről van szó eleve a darabban: a színészlétről, a "ripacskodásról", arról, hogy valaki mindennél fontosabbnak tartja, hogy játsszon, ezért elszökik otthonról és szembefordul a családjával, álnéven él egyik napról a másikra a létbizonytalanságot is vállalja azért, hogy színész lehessen. A játék pedig féktelen, csodálatosan szabad és végtelen szereplehetőségeket biztosít.

A fiatalok és az idősebbek nemzedéki konfliktusa is érződik az előadásban: "Hagyjatok bennünket játszani!"- hangzik az előadás utolsó mondata.

4. feladat: Legyél te is színházcsináló!

Dolgozzatok érdeklődés szerinti csoportokban! Válasszatok a kreatív feladatok közül! A b) és c) feladatban a különböző csoportok más-más jelenetet válasszanak!

- a) Készítsetek plakátot ehhez az előadáshoz! Törekedjete rá, hogy a művetek minél jobban visszaadja az előadás hangulatát!
- b) Válasszatok ki a darabból egy tetszőleges komikus jelenetet és adjátok elő a többieknek némi próbálás után teljesen más felfogásban, mint amilyen az előadásé.
- c) Stílusgyakorlatok: játsszátok el az egyik jelenetet különböző stílusban: bohócosan, chaplinesen, commedia dell'arte vagy farce stílusban, népszínművesen, groteszk módon stb. sőt, akár tragikusan is! A többiek találják ki, mi volt a szándéka az épp játszó csoportnak!

5. feladat: Mit szólna mindezekhez Ede?

Készítsetek képzeletbeli riportot Szigligeti Edével, a komédia szerzőjével, akit szereplőként megidézik az előadás. Játsszátok el vagy írjátok meg az interjút a „Kérdezzük a szerzőt!” eljárás segítségével! Valaki vállalja el Ede szerepét! A többiek bármit kérdezhetnek tőle a szerzői szándéokra vonatkozóan is, és a megvalósult előadásról is.